

දැනුම ව උපයා දැනුම ව වැය කරමු

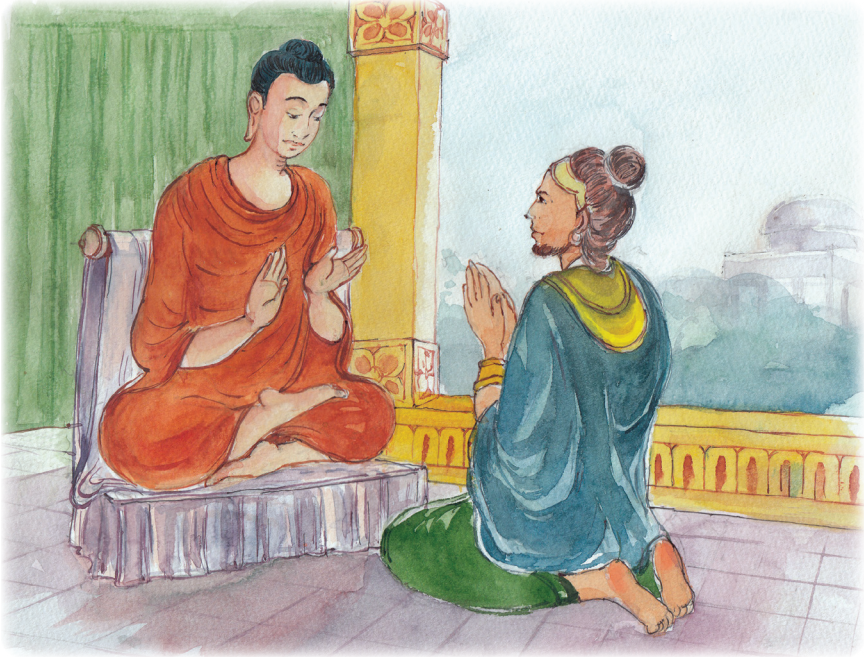
පසුගිය සිකුරාදා 11 වැනි ශ්‍රේණියේ පළමු කාල පරිච්ඡේදය වෙන් ව තිබුණේ බුද්ධ ධර්මය විෂයය ඉගෙනීමටයි. කල්වේලා ඇතිව ම ගුරුතුමිය පන්තියට පැමිණියා ය. සිසු දරුවන් වන අපි අසුන්වලින් නැගිට එතුමියට ආචාර කළෙමු. අපට ද ආචාර කළ එතුමිය පුජ්‍ය රඹුකන සිද්ධාර්ථ හිමියන් විසින් රචිත, ආචාර්ය රෝහණ විරසිංහයන් සංගීතය සපයා ඇති, එඩ්වඩ් ජයකොඩි ශූරීන් ගායනා කරන ගීතයක් මිහිරි හඬින් ගායනා කළාය. එය එදා පාඩමට පිවිසීම විය.

හරි හම්බ කරපු දේවල් දුක් මහන්සියෙන්
දැනට පිනට - ගෙදර දොරට
දුන්නේ මං - හිතේ මනාපෙන්...

දැන දෙපය ඇති දැඩි කළ
මතු බුදු වන මවුපියන්ට
එකම මවට අම්මෙ කියූ
එක පවුලේ සොහොයුරන්ට
හරි හම්බ කරපු දේවල්...

ජීවිතයම දුකයි කියා
මහණ වෙච්ච යතිවරුන්ට
නැති බැරිකම උතුරා ගිය
මග හමුවන මිනිස්සුන්ට
හරි හම්බ කරපු දේවල්...

එම ගීතයෙහි තේරුම පැහැදිලි කරමින් ගුරුතුමිය විසින් අනේපිඬු මහ සිටුතුමාට බුදුරදුන් දේශනා කළ පත්තකම්ම සූත්‍රය උපුටා දක්වන ලදී. එදා එතුමියගෙන් අප උගත් පරිදි බෞද්ධයකු විසින් තම උත්සාහයෙන්, දැනේ ශක්තියෙන්, දහඩිය වගුරුවා දැනුමින් උපයා ගන්නා ලද ධනය සතරාකාරයකින් පරිභෝග කළ යුතු ය.

1. තමා සැප විඳි, සතුටු වෙයි. සිය මවුපියන් ද මැනවින් සැපවත් කරයි; සතුටු කරයි. අඹු දරුවන් ද සේවක ජනයා ද සැපවත් කරයි; සතුටු කරයි.

මෙය උපයා ගත් ධනයෙන් පළමුවෙන් කළ යුතු කාර්යයයි. මෙම කරුණ තවදුරටත් පැහැදිලි කළ ගුරුතුමිය ගිහියකු විසින් ධනය ඉපයිය යුත්තේ හුදෙක් තමාගේ සැපත සතුට පිණිස පමණක් නොවන බවත් තමා වටා සිටින මවුපියන්, අඹු දරුවන්, සේවකකාරකාදීන්, යහළු මිතුරන් ආදී සියල්ලන්ගේ සැපත හා සතුට පිණිස ද ධනය යෙදවීම බුදු දහම අනුව ගිහියකුගේ වගකීම බවත් පෙන්වා දුන්නා ය. තම සැපත සතුට උදා කර ගැනීම යනු ආත්මාර්ථය සලසා ගැනීම ය. මවුපියන් ඇතුළු සෙසු ආශ්‍රිතයන්ට සැපත සතුට උදා කිරීම යනු පරාර්ථය සැලසීමයි. මෙසේ බුදු දහම ආත්මාර්ථය මෙන්ම පරාර්ථය ද සමබර ව උගන්වයි. අසීමිත තණ්හාවෙන් ආත්මාර්ථකාමී ව කටයුතු කරන තැනැත්තා අදහැමි ක්‍රියාවන්ට ද යොමු විය හැකි ය. හෙතෙම කෙසේ හෝ තම සුවසෙත සොයා යාමට පෙළඹේ. එබැවින් ආත්මාර්ථය සමග ම පරාර්ථය ද සලසා ගන්නට උපයන්නා ක්‍රියා කළ යුතු ය.

2. උත්සාහයෙන් හා විරියයෙන්, දැනේ ශක්තියෙන්, දහඩිය වගුරුවා දහැමි ව උපයා ගන්නා ධනය ආරක්ෂා කර ගැනීමට ද ගිහි බෞද්ධයකු ක්‍රියා කළ යුතු ය. උපයන ධනය ගින්නෙන් වැනසී යා හැකි ය. ජලයෙන් විනාශ විය හැකි ය. අදහැමි රජ දරුවෝ ද සොරු ද ධනය උදුරා ගනිති. තමා ප්‍රිය නොකරන පුද්ගලයෝ ද ධනය පැහැර ගනිති. මෙබඳු උවදුරුවලින් ධනය රැකගැනීමට අවශ්‍ය පියවර ගැනීම මෙයින් උගන්වා තිබේ.

මෙම දෙවැනි කරුණ විස්තර කරමින් ගුරුතුමිය පෙන්වා දුන්නේ බොහෝ දෙනා වෙහෙස වී ධනය උපයන නමුත් ආරක්ෂා කර ගැනීමට උනන්දු නොවන බව ය. ඉහත දැක්වූ ආකාරයේ උවදුරුවලට ලක් වන්නට නොදී ධනය ආරක්ෂා කර නොගතහොත් සිදු වනුයේ පසුතැවිලි වීමටයි. බුදු දහම අනුව එබඳු උවදුරුවලින් ධනය රැක ගැනීම හඳුන්වා ඇත්තේ ආරක්ෂා සම්පන්නිය ලෙස ය. එසේ ආරක්ෂා කර ගත් ධනය ඇති තැනැත්තා එම ධනය නිසි ලෙස පරිහරණය කොට සැපවත් ව වාසය කරයි.

3. පංච බලි නම් වූ යුතුකම් පහක් ඉටු කළ යුතු ය. එම යුතුකම් හෙවත් බලි පත්තකම්ම සූත්‍රයේ ශෝචි බලි, අනිථි බලි, පුබ්බපේත බලි, රාජ බලි සහ දේවතා බලි යනුවෙන් දක්වා තිබේ.

එදා ගුරුතුමියගෙන් අප උගත් පරිදි ශෝචි බලි යනු උපයා ගත් ධනයෙන් ශෝචිත්වට සැලකීම ය. යුතුකම් ඉටු කිරීම ය. අනිථි බලි යනු ආගන්තුක සත්කාරයයි. ඔවුන්ට අවශ්‍ය සංග්‍රහ කිරීමයි. පුබ්බපේත බලිය යනු මිය ගිය ශෝචිත්ව යුතුකම් ඉටු කිරීමයි. එනම් පින්පෙන් ලබා දීමයි. රාජ බලි යනු රට වැසියන් වශයෙන් රජයට යුතුකම් ඉටු කිරීමයි. එනම් බදු ආදිය ගෙවීමයි. දේවතා බලි යනු දෙවියන්ට පින් දීමයි. එනම් ආගමික කටයුතු සිදු කිරීමයි.

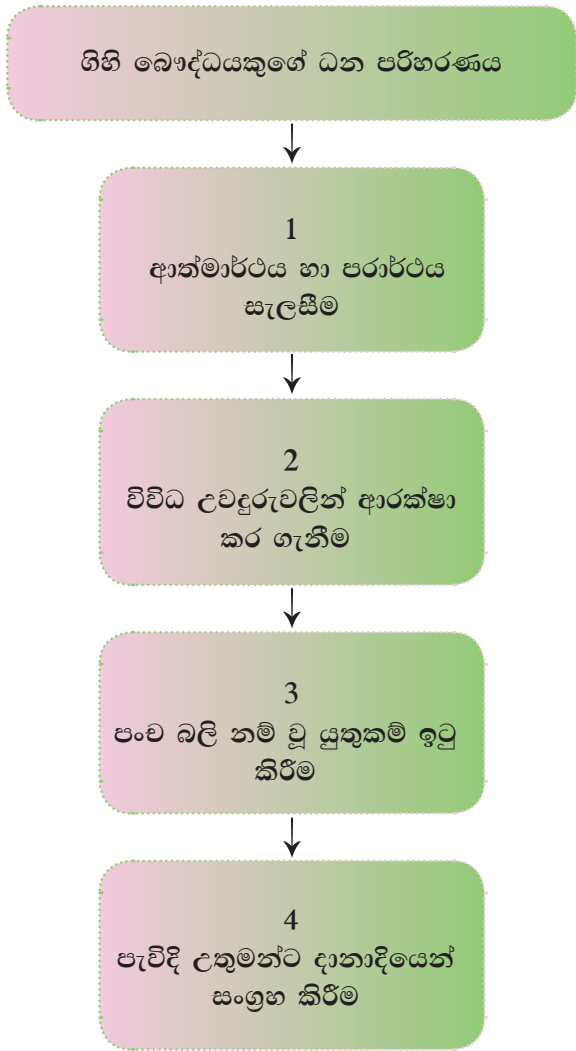
4. ධනය උපයන ගිහි බෞද්ධයා තමා උත්සාහයෙන්, කාය ශක්තියෙන්, දහඩිය වගුරුවා දැනුවත් ඉපයූ ධනය වැය කළ යුතු සිව් වැනි කරුණ නම් මහණ බමුණන්ට දන් දීමයි; පූජා පැවැත්වීමයි. මදයෙන් හා ප්‍රමාදයෙන් තොර වූ, ඉවසීම මැනවින් ප්‍රගුණ කළ, ආත්ම දමනයෙහි නිරත කෙලෙස් යටපත් කිරීමෙහි යෙදුණු, කෙලෙස් නැති කිරීම අරමුණු කොටගත් මහණ බමුණන්ට දක්ෂිණාව පිරිනැමිය යුතු ය.

මෙම සිව් වැනි කරුණ ද පැහැදිලි කර දුන් ගුරුතුමිය බෞද්ධ සමාජයේ ගිහි පැවිදි යනුවෙන් දෙයාකාර වන බව සිහිපත් කළා ය. පැවිද්දන් විසින් ගිහියන්ට ධර්ම දානයෙන් සංග්‍රහ කළ යුතු ය. එම සංග්‍රහ ලබන ගිහියන් විසින් පැවිද්දන්ට ආමිස දානයෙන් සංග්‍රහ කළ යුතු ය. එලෙස ගිහි පැවිදි දෙපක්ෂය එකිනෙකාට උපකාරී ව කටයුතු කිරීම දෙපක්ෂයේ ම යහපතට හේතු වෙයි. ඉහත කී පරිදි මහණ බමුණන්ට දන් දෙන ගිහියෝ සැප ඇති තැන්වන උපදිති. සැප විපාක ලබති. මෙය ද උපයා ගත් ධනයෙන් ලබා ගත හැකි උසස් ප්‍රයෝජනයකි.

පත්ත යනු සුදුසු, යෝග්‍ය යන අර්ථය ඇති වචනයකි. කම්ම යනු කරනු ලබන ක්‍රියාව ය. මේ අනුව පත්තකම්ම යනු සුදුසු ක්‍රියාව හෙවත් කළ යුත්තයි. ඉහත කී සිව් ආකාර වූ ප්‍රාප්ත කර්ම (පත්තකම්ම) ක්‍රියාවට නැගීම නුවණැති සැබෑ ගිහි බෞද්ධයකුගේ වගකීම ය. මෙම ප්‍රාප්ත කර්මයන් අත්හැර කටයුතු කරන තැනැත්තාගේ ධනය නිසි ඵල උදා නොකරන්නේ ය. එබැවින් අස්ථානගත යැයි ද, සුදුසු අයුරින් භාවිතයට නොගත්තේ යැයි ද පත්තකම්ම සූත්‍රයේ සඳහන් වේ.

ලෝකයේ කවර සම්පතක් වුව ද නිසි ලෙස කළමනාකරණය කළ යුතු ය. විධිමත් පැවැත්මක් ඇති ව දුර දක්නා නුවණින් පරිභෝග කළ යුතු ය. ධනය හෙවත් හෝග සම්පත ද එසේ විධිමත් කළමනාකරණයකින් යුතු ව පරිහරණය කිරීමට බුදු දහම නොයෙක් අවස්ථාවල දී මග පෙන්වා තිබේ. මේ අනුව ධනය සිවු කොටසකට බෙදිය යුතු ය.

පත්තකම්ම සූත්‍රයේ දැක්වෙන්නේ ධනය පරිහරණය කිරීමට අදාළ කළමනාකරණයයි. එය පහත දැක්වෙන රූප සටහනින් නිරූපණය කළ හැකි ය.

මෙහි මූලික දැක්වූ “හරි හම්බ කරපු දේවල් දුක් මහන්සියෙන්.....” ගීතය නැවතත් ගායනා කළ ගුරුතුමිය අප ජීවත් වන සමාජයේ ඇතැමුන් උපයන ධනය තමාගේ යහපත , සැපත, සතුට පිණිස හෝ අනුන්ගේ යහපත , සැපත, සතුට පිණිස හෝ පරිහරණය නොකොට විවිධ දුසිරිත්වලට වැය කරන බව ද පෙන්වා දුන්නා ය. එයින් ධනය පිරිහෙයි. මිනිසුන්ගේ වර්ත ද පිරිහෙයි. සමාජයේ බොහෝ ගැටලු ද ඇතිවෙයි. එදා බුදුරදුන් වදාළ මෙම උපදෙස් අදට ද මුලුමනින් ම ගැලපෙන්නේ ය. මෙහි දී උන් වහන්සේ සෑම පැත්තකින් ම හිතසුව සැලසෙන පරිදි ධනය පරිහරණය කිරීමට උපදෙස් දී ඇත.

සාරාංශය

බුදු දහම ගිහියකු විසින් ධනය කෙසේ පරිහරණය කළ යුතු දැ යි පැහැදිලි කරමින් විවිධ අවස්ථාවල දී නොයෙකුත් උපදෙස් ලබා දී ඇත. ඒ අතර අනාථ පිණ්ඩික සිටුවාමාට දේශනා කොට ඇති ප්‍රාචීන කර්ම සතර ඉතා වැදගත් ය. එමගින් පුද්ගලයකුට ආත්මාර්ථය මෙන්ම පරාර්ථය ද සැලකිල්ලට ගනිමින් මනා කළමනාකරණයකින් ඵලදායක ලෙස ධනය පරිහරණය කිරීමට උගන්වා තිබේ.

ක්‍රියාකාරකම

1. පත්තකම්ම හෙවත් ප්‍රාචීන කර්ම මොනවා දැයි හඳුන්වන්න.
2. පත්තකම්ම සූත්‍රයට අනුව උපයන ධනයෙන් ආත්මාර්ථය මෙන් ම පරාර්ථය ද සමබර ව සැලසෙන අයුරු පැහැදිලි කරන්න.

පුහුණුවට

දානඤ්ච ධම්ම වරියාව
ඤාතකානඤ්ච සංසභෝ
අනවජ්ජානි කම්මානි
ඒතං මංගල මුත්තමං

(මංගල සූත්‍රය)

දන් දීම, ධර්මයෙහි හැසිරීම, නැයන්ට සංග්‍රහ කිරීම, නිවැරදි කර්මාන්ත කිරීම
මංගල කරුණු හෙවත් පුද්ගල දියුණුවට හේතු වන පිළිවෙත් වන්නේ ය.